

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра загального землеробства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОВОЧІВНИЦТВО

для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія»
галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

м. Кропивницький – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до дисципліни
3. Мета і завдання дисципліни
4. Формат дисципліни
5. Результати навчання
6. Обсяг дисципліни
7. Ознаки дисципліни
8. Пререквізити
9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання
10. Політика курсу
11. Навчально-методична карта дисципліни
12. Система оцінювання та вимоги
13. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	ОВОЧІВНИЦТВО
Викладач	Ковальов Микола Миколайович, кандидат сільськогосподарських, ст.. викладач
Контактний телефон	050-057-68-12
E-mail:	nicolaskov80@gmail.com
Консультації	<i>Очні консультації</i> за попередньою домовленістю Четвер з 14.00 до 15.00 <i>Онлайн консультації</i> за попередньою домовленістю Viber (+380500576812) в робочі дні з 9.00 до 15.30

2. Анотація до дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Овочівництво» є овочеві культури, зареєстровані сорти та гібриди, технології їх вирощування. В ході вивчення дисципліни наводиться чи демонструється практичне застосування і значення окремих методів, понять і систем в галузі овочівництва.

3. Мета і завдання дисципліни

Метою формування у здобувачів вищої освіти глибоких знань з ботаніки, фізіології, ентомології, фітопатології, технології овочівництва відкритого та закритого ґрунту. Значна увага приділяється виробництву високоякісної екологічно чистої товарної овочевої продукції.

Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення перспектив розвитку та стану овочівництва в Україні та за її межами, а також сучасних тенденцій та напрямів овочівництва;
- вивчення біологічних особливостей овочевих рослин та способів їх розмноження;
- вивчення науково-обґрунтованих технологій вирощування розсади у парниках, розсадних теплицях і у розсадниках відкритого ґрунту;
- оволодіння технологіями вирощування високого товарного врожаю овочевих культур відкритого ґрунту для одержання екологічно чистої продукції з мінімальними затратами праці;
- забезпечення захисту рослин від бур'янів, шкідників та хвороб, як основних передумов для отримання високих і сталих врожаїв овочевих культур.

4. Формат дисципліни

Для денної форми навчання:

Викладання курсу передбачає для засвоєння дисципліни традиційні лекційні заняття із застосуванням електронних презентацій, поєднуючи із практичними роботами.

Формат очний (offline / Face to face)

Для заочної форми навчання:

Під час сесії формат очний (offline / Face to face), у міжсесійний період – дистанційний (online).

5. Результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу.

Загальні компетентності

- ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища

Фахові (ФК)

- ФК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).
- ФК2 Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної обробки і зберігання продукції
- ФК8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур, шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

Програмні результати навчання:

- ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії;
- ПРН11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.
- ПРН12. Проектувати й організувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог
- ПРН14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

Набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- здатність працювати в аграрному середовищі;
- креативне й критичне мислення;
- етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

6. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Кількість годин	
	Очна форма	Заочна форма
лекції	28	6
лабораторні	14	4
самостійна робота	78	110
Всього	120	120

7. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Обов'язкова / вибіркова
2023-2024	3	5	201 Агрономія	4/120	2	Екзамен	Обов'язкова навчальна дисципліна професійної підготовки

8. Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Овочівництво» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: ботаніка, вступ до фаху, фізіологія рослин, землеробство.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

10. Політика дисципліни

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі до залікової сесії.

Поведінка на заняттях

Недопустимість: запізнь на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральнoукраїнському національному технічному університеті здобувачі, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору; Положення про рубіжний контроль успішності і сесійну атестацію здобувачів ЦНТУ; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

11. Навчально - методична карта дисципліни

Тижень, дата, години	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) /формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання, години	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль I. ОВОЧІВНИЦТВО							
Тиж.1 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 1. Господарське значення овочів. Біологічні основи овочевих культур. <i>Овочівництво як галузь і наукова дисципліна. Харчова і дієтична цінність овочів. Науково обґрунтовані норми споживання овочів на душу населення. Структура галузі. Створення спеціалізованих господарств. Зони товарного виробництва овочів і сировини для переробної промисловості. Зв'язок овочівництва з іншими галузями сільськогосподарського виробництва. Видатні вчені овочівники.</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати реферат на тему «Завдання галузі овочівництва у цілорічному забезпеченні населення та переробної промисловості овочами». «Сучасний стан галузі і напрямки розвитку овочівництва захищеного ґрунту в Україні». «Внесок вчених овочівників України у розвиток наукових основ овочівництва і удосконалення елементів вирощування овочевих рослин». «Значення овочів у харчуванні людини. Їх цінність за вмістом вуглеводів, білків, вітамінів, мінеральних солей», 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота і реферат згідно розкладу
Тиж.1 за розкладом 1 год. 20 хв.	Тема 1 Класифікація овочевих культур. Насіння овочевих культур	Лабораторне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	2	Підготувати презентацію «Центри походження овочевих рослин. Вплив екологічних умов центру походження виду на розповсюдження культури і технологію вирощування». «Ботанічна та біолого-виробнича класифікація видів овочевих рослин».	1,5 бали	Реферат Самостійна робота згідно розкладу
Тиж.2 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 2. Технологія вирощування овочевих культур <i>Класифікація овочевих культур; Удобрення овочевих культур; Особливості обробітку ґрунту під овочеві культури; Застосування покривних матеріалів</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація,	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати реферат на тему «Походження та поширення основних видів овочевих сільськогосподарських культур», 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота і реферат згідно розкладу

Тиж.3 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 3. Нетрадиційні способи вирощування овочевої продукції <i>Вирощування овочів в мішках, відрах, бочках, діжках - поради, догляд, підживлення;</i> <i>Вирощування в контейнерах;</i> <i>Овочеві рослини в ПВХ трубах.</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати презентацію «Технологічні і селекційні методи підвищення врожайності овочевих рослин». «Особливості вирощування екзотичних грибів в Україні на прикладі вирощування гливи лимонної, гливи рожевої, шітаки, геріцію, мастаки, фоліоти». , 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота за розкладом
Тиж.3 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 2. Агробіологічна характеристика гарбузових овочевих культур	Лабораторне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	2	Підготувати презентацію на тему: «Біологічні особливості овочевих культур відкритого та захищеного ґрунту»	1,5 бали	Реферат Самостійна робота згідно розкладу
Тиж.4 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 4. Сівозміни з овочевими культурами <i>Розміщення овочевих культур у сівозмінах залежно від природньо-кліматичних та інших умов.</i> <i>Особливості організації сівозміни на заплавах річок і осушених торфовищах</i> <i>Підбір овочевих культур з різною тривалістю вегетаційного періоду за темпом росту і розвитком та вимогами до умов формування продуктивних органів для повторних пожнивних і уцілених посівів.</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати реферат на тему: «Особливості організації сівозміни на заплавах річок і осушених торфовищах» , 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота за розкладом
Тиж.5 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 5. Краплинне зрошення овочевих. Види краплинного зрошення <i>Історія краплинного зрошення.</i> <i>Умови застосування краплинного зрошення</i> <i>Системи краплинного зрошення.</i> <i>Режим зрошення.</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати реферат на тему: «Особливості збирання врожаю одно- і багатозборових культур» , 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота згідно розкладу
Тиж.5 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 3. Агробіологічна характеристика коренеплодів. Агробіологічна характеристика пасльонових овочевих культур	Лабораторне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	2	Підготувати презентацію на тему: «Технологія розсади овочевих культур і її загартування»	1,5 бали	Реферат Самостійна робота згідно розкладу

Тиж.6 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 6. Теплиці, види теплиць, способи обігріву, конструктивні особливості, способи поливу ґрунту, вентиляція теплиць <i>Класифікація теплиць</i> <i>Розташування теплиць на місцевості</i> <i>Особливості повітрообміну в теплицях</i> <i>Обігрів теплиць</i> <i>Особливості водо підготовки тепличного господарства</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація навчальний посібник	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати реферат на тему: «Значення світла (інтенсивність, тривалість світлового дня, спектральний склад) для овочевих рослин». «Методи регулювання світлового режиму у відкритому і закритому ґрунті». «Вимоги овочевих рослин до повітряно-газового режиму. Джерела вуглекислого газу і регулювання його вмісту у відкритому і закритому ґрунті». «Вимоги овочевих рослин до вологості ґрунту і повітря у різні періоди їх вегетації», 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота згідно розкладу
Тиж.7 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 7. Приготування земляних сумішей для тепличного господарства. Загальні вимоги. Види горщиків для розсади <i>Класифікація ґрунтових сумішей</i> <i>Приготування земляних сумішей</i> <i>Різновиди горщиків для розсади.</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати презентацію «Технологія вирощування цвітної та червоноголової капусти», 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота згідно розкладу
Тиж.7 (за розкладом) 1 год. 20 хв	Тема 4. Агробіологічні характеристики та класифікація цибулевих овочевих рослин. Агробіологічна характеристика овочів групи капуст	Лабораторне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	2	Підготувати презентацію на тему: «Способи передпосівної підготовки насіння овочевих рослин родини Капустяні, Бобові, Гарбузові»	1,5 бали	Реферат Самостійна робота згідно розкладу
Тиж.7 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Змістовий контроль № 1	Тест	Тест	Курс: Овочівництво [П-12] (kntu.kr.ua)	Виконати тестове завдання	10 балів	згідно розкладу

Змістовий модуль 2. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ОСНОВНИХ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР

Тиж.8 (за розкладом) год. 20 хв.	Тема 8. Вирощування овочевої розсади. Значення розсади. Агротехніка розсади овочевих культур і її загартування. Вирощування розсади в горщечках і кубиках. Вирощування розсади в спорудах захищеного ґрунту. Підготовка до садіння.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація навчальний посібник	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати реферат на тему: «Періодичність росту овочевих рослин, філо- і онтогенез» , 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота згідно розкладу
Тиж.9 (за розкладом) год. 20 хв.	Тема 9. Овочеві культури капустиної групи Господарське значення. Способи використання. Технологія вирощування ранньої та середньостиглої білоголової капусти в різних ґрунтово-кліматичних зонах України. Технологія вирощування білоголової та червоноголової капусти. Агротехніка розсади ранньої капусти.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати реферат на тему: «Вирощування розсади капусти білоголової ранньостиглих сортів і гібридів». «Технологія вирощування капусти білоголової ранньостиглих сортів і гібридів у відкритому ґрунті». «Вирощування розсади капусти білоголової середньостиглих сортів і гібридів». «Вирощування капусти білоголової середньостиглих сортів і гібридів розсадним способом». «Вирощування капусти білоголової середньостиглих сортів і гібридів безрозсадним способом». «Морфологічні і біологічні особливості, сорти і гібриди капусти білоголової пізньостиглої». «Вирощування розсади капусти білоголової пізньостиглої». «Вирощування капусти білоголової пізньостиглої у відкритому ґрунті розсадним способом» , 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота згідно розкладу
Тиж.9 (за розкладом) м) 1	Тема 5. Агробіологічна характеристика однорічних та багаторічних овочевих культур	Лабораторне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	2	Підготувати презентацію на тему: «Вирощування капусти білоголової пізньостиглої у відкритому ґрунті безрозсадним способом».	2 бали	Реферат Самостійна робота згідно

год. 20 хв					«Морфологія, біологічні особливості, сорти і гібриди капусти броколі і цвітної». «Вирощування розсади капусти цвітної і броколі». «Вирощування капусти цвітної у відкритому ґрунті. Сорти і гібриди».		розкладу
Тиж. 10 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 10. Овочеві коренеплоди <i>Хімічний склад та господарське значення продукції овочевих коренеплодів.</i> <i>Біологічні особливості столових коренеплодів.</i> <i>Технологія вирощування моркви.</i> <i>Доробка товарної продукції та особливості зберігання.</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація навчальний посібник	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати реферат на тему: «Морфологічні і біологічні особливості коренеплідних овочевих рослин родини Селерові». «Морфологічні і біологічні особливості коренеплідних овочевих рослин родини Капустяні». «Морфологічні і біологічні особливості коренеплідних овочевих рослин родини Лободові», 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота згідно розкладу
Тиж. 11 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 11. Цибулинні овочеві культури <i>Господарське значення та біологічні особливості вирощування цибулинних овочевих культур.</i> <i>Технологія вирощування цибулі ріпчастої з насіння, сіянки.</i> <i>Технологія вирощування сіянки цибулі ріпчастої.</i> <i>Зберігання маточної цибулі-ріпчастої і вирощування насіння.</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація навчальний посібник	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати реферат на тему: «Морфологічні і біологічні особливості овочевих рослин родини Цибулеві». «Морфологічні і біологічні особливості різновидностей гострої, напівгострої та солодкої сортів цибулі ріпчастої», 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота згідно розкладу
Тиж. 11 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 6. Підготовка ґрунту. Площі живлення рослин, норми висіву насіння	Лабораторне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	2	Підготувати презентацію на тему: «Морфо-біологічна характеристика і технологія вирощування хрону. Морфо-біологічна характеристика і технологія вирощування фенхелю. Морфо-біологічна характеристика і технологія вирощування щавлю. Сорти».	2 бали	Реферат Самостійна робота згідно розкладу
Тиж. 12 8.30-9.50 (за розкладом)	Тема 12. Овочеві плодові культури родини пасльонових <i>Значення овочевих культур родини пасльонових в харчуванні людей, консервній та переробній промисловості</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація навчальний посібник	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати реферат на тему: «Морфологічна і біологічна характеристика овочевих рослин родини Пасльонові».	2 бали	Самостійна робота згідно розкладу

м) 1 год. 20 хв.	<i>Біологічні особливості томатів. Технологія розсадної і безрозсадної культури томатів.</i>				«Технологія вирощування розсади помідора ранньостиглого». «Технологія вирощування розсади помідора середньостиглого» , 5,57 год.		
Тиж .13 (за розкладом м) 1 год. 20 хв.	Тема 13. Плодові овочеві культури родини гарбузових <i>Плодові гарбузові рослини Екзотичні Властивості Особливості вирощування</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація, навчальний посібник	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати реферат на тему: «Морфо-біологічна характеристика овочевих рослин родини Гарбузові». «Особливості вирощування огірка з насіння у відкритому ґрунті. Сорти, гібриди». «Особливості вирощування огірка у відкритому ґрунті на вертикальній шпалері. Сорти, гібриди». «Вирощування розсади огірка для відкритого ґрунту» , 5,57 год.	2 бали	Самостійна робота згідно розкладу
Тиж.13 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Тема 7. Технологічні схеми вирощування овочів у відкритому ґрунті. Сівозміни овочевих культур у відкритому та захищеному ґрунті	Лабораторне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	2	Підготувати презентацію на тему: «Технічна, знімальна і біологічна стиглість овочевих культур». «Роль післязбиральної зачистки поля у захисті овочевих рослин від бур'янів, шкідників і хвороб». «Правила проектування овочевих сівозмін. Навести приклади для різних зон». «Овочеві сівозміни для фермерських господарств».	2 бали	Реферат Самостійна робота згідно розкладу
Тиж. 14 (за розкладом м) 1 год. 20 хв.	Тема 14. Зелені овочеві культури. Багаторічні овочеві культури <i>Загальна характеристика Представники групи однорічних та багаторічних зелених рослин. Агробіологічна характеристика і вирощування зелених рослин.</i>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація, навчальний посібник	1,8,9,11	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Підготувати реферат на тему: «Морфо-біологічна характеристика і особливості вирощування гірчиці листової. Сорти» , 5,57 год. «Морфо-біологічна характеристика і особливості вирощування крес-салату. Сорти». «Морфо-біологічна характеристика і особливості вирощування коріандру посівного. Сорти».	2 бали	Самостійна робота до 17.11
Тиж.14 (за розкладом) 1 год. 20 хв.	Змістовий контроль № 2	Тест	Тест	Курс: Овочівництво [П-12] (kntu.kr.ua)	Виконати тестове завдання	10 балів	згідно розкладу

12. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма підсумкового контролю: екзамен.

Контроль знань і умінь здобувачів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Овочівництво» здійснюється згідно з кредитно-трансферно-накопичувальною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (екзамен) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, лабораторні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і здобувачів на першому занятті:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання достатнього обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу; оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх

усунення. оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувач, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Вимоги до письмової роботи (заочна форма навчання):

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання здобувачами вищої освіти заочної форми навчання письмової домашньої контрольної роботи за індивідуальним варіантом відповідно до порядкового номера здобувача вищої освіти за списком в навчальних журналах академгрупи. Максимальна оцінка роботи – 30 балів. Завдання та вимоги до виконання контрольної містяться в Навчально-методичному комплексі.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують здобувачі при вивченні дисципліни «Овочівництво»

Поточне тестування та самостійна робота													Екзамен	Сума					
Змістовний модуль 1							ПК1	ЗК1	Змістовний модуль 2							ПК2	ЗК2		
Теми лекційних занять									Теми лекційних занять										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	10	30	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	10	30	40/100	100
2	2	2	2	2	2	2					2	2	2	2	2				
Теми лабораторних занять							Теми лабораторних занять												
ЛЗ1	ЛЗ2		ЛЗ3	ЛЗ4			10	30	ЛЗ5			ЛЗ6		ЛЗ7	10	30	40/100	100	
1,5	1,5		1,5	1,5							2			2					2

Примітка: T1, T2, ..., T14 – тема програми, ЗК1, ЗК2- підсумковий змістовий контроль, РК1, РК2 –рубіжний контроль

13. Рекомендовані література

Основні:

1. Яровий Г.І. Овочівництво: навч. посіб. / Г.І. Яровий, О.В. Романов. Харків: ХНАУ, 2017. 376
2. Робочий зошит для виконання лабораторних робіт з овочівництва : для здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти спец. 201 - Агрономія / [уклад. М. М. Ковальов] ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. загального землеробства. - Кропивницький : ЦНТУ, 2020. - 27 с. <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/56306901-829f-4dea-87af-217d17cd6138/content>
3. Ковальов М.М., Топольний Ф.П. Формування зеленої маси кропу сорту Алігатор під впливом ЕМ препаратів в умовах Північного Степу України. Таврійський науковий вісник: Науковий журнал. Сільськогосподарські науки. Вип. 112. Видавничий дім «Гельветика», 2020. С.88-92. http://www.tnv-agro.ksauniv.ks.ua/archives/112_2020/14.pdf
4. Ковальов М.М., Резніченко В.П. Оцінка якісних показників підземних вод для систем ін'єкційного мікрозрошення за вирощування томату розсадним способом. Таврійський науковий вісник: Науковий журнал. Сільськогосподарські науки. Вип. 115. Видавничий дім «Гельветика», 2020. С.76-84. http://www.tnv-agro.ksauniv.ks.ua/archives/115_2020/12.pdf
5. Ковальов М.М. Вирощування огірка Козіма F1 на різних типах субстратів у гідропонних купольних теплицях. *Таврійський науковий вісник: Науковий журнал. Сільськогосподарські науки.* Вип. 117. Видавничий дім «Гельветика», 2021. С.80-89. http://www.tnv-agro.ksauniv.ks.ua/archives/117_2021/13.pdf
6. Ковальов М.М. Вирощування мікрозелені салату ромен у NFT-системах залежно від впливу типу субстрату. Зрошуване землеробство: міжвідомчий тематичний науковий збірник. Видавничий дім «Гельветика», 2021, вип. 75. С. 48-52. <http://izpr.ks.ua/archive/2021/75/11.pdf>

Додаткові:

7. Лихацький В.І. Овочівництво /Практикум/ В.І. Лихацький, О.І. Улянич, З.І. Ковтунюк, Г.Я. Слободяник, С.В. Щетина і ін. К., 2012. 380 с.
8. Лихацький В.І. Овочівництво / В.І. Лихацький, Ю.С. Бургарт, В.Д. Васянович. К.: Урожай, 1996, частина І. 298 с.
9. Лихацький В.І. Овочівництво / В.І. Лихацький, Ю.С. Бургарт, В.Д. Васянович. К.: Урожай, 1996, частина ІІ. 357 с.
10. Барабаш О.Ю. Овочівництво. К.: Вища школа, 1994. 373 с.
11. Барабаш О.Ю. Біологічні основи овочівництва / О.Ю. Барабаш, З.Д. Сич, Л.К. Тараненко. К.: Арістей, 2005. 344 с.

12. Методичні рекомендації для виконання лабораторних робіт з овочівництва для здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти спец. 201 - Агрономія / [уклад. М. М. Ковальов] ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. загального землеробства. - Кропивницький: ЦНТУ, 2020. – 52 <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/6f8d01db-c4da-406d-b43f-b0930a1927eb/content>

13. Гіль Л.С. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту. Ч. 2. Відкритий ґрунт. Навчальний посібник /Л.С. Гіль, А.І. Пашковський, Л.Т. Сулима. Вінниця: Нова Книга, 2008. С. 144-156.

Інформаційні ресурси

Інформаційними ресурсами для вивчення дисципліни виступають:

1. Сайт дистанційної освіти ЦНТУ <http://moodle.kntu.kr.ua/course/view.php?id=1231>
2. Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського <https://library.kr.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Бібліотека Центральноукраїнського національного технічного університету <http://library.kntu.kr.ua/>
5. Репозитарій Центральноукраїнського національного технічного університету <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/>
6. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України <http://dns.gb.com.ua/>
7. Кафедра загального землеробства Центральноукраїнського національного технічного університету <http://agro.kntu.kr.ua/>
8. Інституту сільського господарства Степу <https://isgs-naan.com.ua/>
9. Бібліотека Інституту сільського господарства Степу <https://isgs-naan.com.ua/members/login/>
10. База даних Scopus <https://www.scopus.com/lookfor/author.uri>
11. База даних Web of Science <https://clarivate.com/webofsciencegroup/solutions/web-of-science/>
12. База даних Orcid <https://info.orcid.org/what-is-orcid/>
13. Департамент агропромислового розвитку Кіровоградської обласної державної військової адміністрації <https://apk.kr-admin.gov.ua/>